

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ

№ 301 / 19.11.2012 г.

Производството е по реда на чл. 60, ал.2, във връзка с ал.1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образува се по повод постъпило в Министерството на околната среда и водите (МОСВ) искане, вх.№ 08-00-4300/15.11.2012 г. от Малина Крумова, директор на дирекция „Кохезионна политика за околна среда“ (КПОС) при МОСВ за допускане на предварително изпълнение на Решение № ЕО-9/2012 г. на министъра на околната среда и водите за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка (ЕО), с характер да не се извършва ЕО на изменението на Оперативна програма „Околна среда“ (ОПОС) 2007-2013 г., с възложител МОСВ, дирекция КПОС.

Възложителят мотивира искането си с необходимостта от незабавно изпълнение на акта, т. к. със забавянето поради съдебно оспорване на решението, ще бъдат накърнени особено важни държавни и обществени интереси, както и ще последват значителни или трудно поправими вреди, свързани с неусвояване на средствата по ОПОС, предназначени за новопредложените мерки.

Считам, че предвид целта на изменението на ОПОС 2007-2013 г., а именно: създаване на възможност за усвояване на финансови средства в размер на 632 млн. лева и финансиране на допълнителни мерки, отговарящи на важни приоритети в сектор „околна среда“ насочени към подобряване на качеството на въздуха, опазване водите на река Дунав, успешна борба с наводненията и пожарите, както и изпълнение на ангажименти на Република България, поети към Европейския съюз и недопускане налагането на финансови санкции на държавата, респ. на нейните граждани, следва да се уважи направеното искане. Мотивите за допускане на предварително изпълнение са следните:

През периода 2007-2013 г. Република България получава средства за опазване на околната среда от два от фондовете на Европейския съюз: Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд. Усвояването на тези средства се извършва въз основа на разработени от страната и договорени с Европейската Комисия програмни документи, каквито са оперативните програми и съгласно предвидените в тях приоритетни оси, типове допустими за финансиране дейности и категории допустими бенефициенти. Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ е стратегически документ, разработен в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 година относно определянето на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999 (Регламент (ЕО) № 1083/2006). Тя представлява инструментът, чрез който Република България получава средства от фондовете на Европейския съюз за извършване на инвестиции, насочени към управление и опазване на околната среда. Общият финансов ресурс на програмата възлиза на 3 521 957 127,09 лева. Тези средства могат да бъдат използвани за извършването на допустими за финансиране инвестиции в рамките на четирите приоритетни оси на програмата:

- приоритетна ос 1 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в населени места с над 2000 екв.ж. и в населени места с под 2000 екв. ж., попадащи в градски агломерационни ареали” с финансов ресурс от 2 511 692 221,66 лева;
- приоритетна ос 2 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци” с финансов ресурс от 717 288 084,34 лева;
- приоритетна ос 3 „Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие” с финансов ресурс от 202 052 979,52 лева;
- приоритетна ос 4 „Техническа помощ”, чрез която се подпомага управлението, изпълнението, мониторинга, оценката, контрола на оперативната програма и мерките за нейното популяризиране с финансов ресурс от 90 923 841,57 лева.

С цел да бъде оптимизирано усвояването на средствата по оперативна програма Околна среда 2007-2013 г.”, дирекция КПОС към МОСВ е изготвила проект за изменение на програмата, за който е издадено Решение № ЕО-9/2012 г. на министъра на околната среда и водите за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка. С този проект се създава възможност по програмата да бъдат финансирани следните допълнителни мерки:

- В рамките на приоритетна ос 1 да бъдат финансирани допълнително дейности, насочени към подобряване на качеството на атмосферния въздух. Инвестициите да включват закупуване и доставки на нов подвижен състав за градския транспорт: трамвайни мотриси, метровлакове, тролейбуси, автобуси с бенефициент общини и общински дружества за градски транспорт.

- По приоритетна ос 1 да се финансира и закупуването и доставките на техника и оборудване за повишаване на капацитета за реагиране при наводнения (с бенефициент Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” към Министерство на вътрешните работи) и на кораб - нефтосъбирач и техника за подобряване на качеството на водите на река Дунав (с бенефициент Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав”).

- По приоритетна ос 2 да бъдат финансирани дейности, свързани с извършването на анализи, проучвания, оценки и др. в областта на управлението на отпадъците, вкл. дейности за повишаване на информираността на населението, подобряване на обществената чувствителност и промяна в поведението с бенефициент дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите” в МОСВ.

- По приоритетна ос 3 да е финансиран дейности, подпомагащи борбата с горските пожари в национални паркове, природни паркове и резервати. Инвестициите да включват закупуване и доставки на противопожарна техника с бенефициент Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” към Министерство на вътрешните работи.,

- По приоритетна ос 4 да бъдат финансирани дейности, насочени към укрепване капацитета на институции, отговорни за прилагането на политиката по опазване на околната среда, вкл. закупуване на оборудване за анализ на чистотата на въздуха, вредни емисии, радиационен фон и фини прахови частици и др.

По същество така описаните мерки са допълващи, т.е. изменението на програмата няма за резултат отпадане на дейности, които понастоящем са допустими за финансиране по програмата. То създава възможност по оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” да бъдат финансирани както основните категории допустими дейности по приоритетни оси 1, 2, 3 и 4 (при наличие на проектна готовност), така и на предложените нови мерки.

Имайки предвид описаната фактическа обстановка и обстоятелството, че средствата от национални източници за покриване на инвестиционните нужди в сектор “околна среда” са твърде ограничени, използването на финансовия ресурс на оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” както за реализиране на проекти по четирите приоритетни оси на програмата, така и за инвестиции в предвидените в проекта на изменение допълнителни мерки, е от особено важен държавен и обществен интерес.

От една страна, изпълнението на предвидените в проекта за изменение на оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” допълнителни мерки е от съществено значение за изпълнението на изискванията на Европейския съюз за управление и опазване на околната

среда. В интерес на обществото е да бъдат доставени нови транспортни средства (автобуси, тролейбуси, трамваи и метро влакове), отговарящи на европейските и световните стандарти за общини, страдащи от влошено качество на атмосферния въздух. От голям държавен и обществен интерес е и закупуването на специализирана техника за борба с пожарите и наводненията, която има съществен принос както за предотвратяване на риска от наводнения, така и за опазване на биологичното разнообразие в страната. Не по-малко важно е проследяването на състоянието на водите на река Дунав, вкл. замърсяванията с нефт, които могат да причинят непредвидими щети на природата и хората по българската брегова ивица. От съществено значение за държавата е и обстоятелството, че включените в проекта на изменение на оперативната програма мерки допринасят за изпълнението на ангажиментите на Република България в сектор „околна среда“. В качеството на държава – членка на Европейския съюз страната ни е задължена да прилага европейското законодателство (*acquis communautaires*) чрез пряко прилагане на нормативните актове /регламенти/ или посредством транспонирането им в националното законодателство /директиви/. В съответствие с поетите пред Европейския съюз ангажименти, Република България е длъжна да спазва изискванията на директива 2008/50/ЕО за качество на атмосферния въздух и за по-чист въздух в Европа. Към настоящия момент са открити 4 наказателни процедури /т. нар. *infringement procedures*/ по реда на чл.258 и чл.260 от Договора за функциониране на Европейския съюз в областта на качеството на атмосферния въздух. Две от тях, които се очертават и като най-проблемни за страната, се отнасят до нарушение на нормите за фини прахови частици в повече от 30 /тридесет/ общини в страната. В този смисъл допълнителните мерки, предвидени по приоритетна ос 1 от проекта на изменение на оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ ще допринесат за подобряване на качеството на атмосферния въздух и, респективно, за изпълнението на изискванията на директива 2008/50/ЕО – материя, която е обект на посочените наказателни процедури.

От друга страна, не е за пренебрегване обстоятелството, че за да бъдат финансирани от оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ допълнителните мерки, включени в проекта за изменение на програмата, трябва да бъдат изпълнени, а средствата за тяхното реализиране – верифицирани и сертифицирани до края на 2013 г. Разходването на средствата, предвидени в оперативната програма, трябва да бъде съобразено с изискванията на европейското и национално законодателство за структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз. Едно от тези изисквания е финансовият ресурс по оперативните програми да бъде разходван при спазване на правилото за автоматично освобождаване на средства (т.нар. правило $N+3/N+2$), уредено в чл. 93 от Регламент на (ЕО) № 1083/2006. Съгласно посочената разпоредба, Европейската комисия автоматично освобождава всяка част от бюджетния ангажимент, за която не е получила приемливо искане за плащане до края на третата година (за периода 2007-2010 г.) и на втората година (за периода 2011-2013 г.), след годината на бюджетния ангажимент. Това на практика означава, че ако средствата предвидени във финансовия план на оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ за 2010 и 2011 година не бъдат изцяло изразходвани, верифицирани от междинното звено и управляващия орган на програмата и сертифицирани от дирекция „Национален фонд“ в Министерство на финансите до 31 декември 2013 г., то тези средства ще останат в бюджета на Европейския съюз и няма да бъдат усвоени. Към днешна дата по оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ са верифицирани средства в размер на 359 млн. лева, като се очаква през 2013 година да бъдат верифицирани и сертифицирани общо 772 млн. лева. През 2013 година ще остане свободен финансов ресурс, който може да бъде използван за финансиране на допълнителните мерки, включени в проекта за изменение на оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“. В случай че тези средства не бъдат инвестирани в допълнителните мерки по опазване на околната среда през 2013 година, предвидени в изменението на програмата, то те няма да могат да бъдат оползотворени. Общата стойност на мерките, предвидени в изменението на оперативната програма възлиза на 632 млн. лева. Поради значителния обем на инвестициите за тези мерки, средствата за тяхната реализация трудно биха могли да бъдат осигурени от национални източници на финансиране.

Предвид гореизложеното считам за основателно искането на Малина Крумова, директор на дирекция „Кохезионна политика за околна среда“ при МОСВ за допускане на предварително изпълнение на Решение № ЕО-9/2012 г. на министъра на околната среда и водите за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка, с характер да не се извършва ЕО на изменението на Оперативна програма „Околна среда“ 2007-2013 г.. Съгласно чл.60, ал.1 от АПК намирам, че са налице особено важни държавни и обществени интереси, а именно: опазването на околната среда, осигуряването на благоприятна и здравословна околна среда, както и осигуряване живота и здравето на гражданите, което не може да се осъществи, без решението по ЕО да породи правните си последици. От забавянето поради съдебно оспорване на решението могат да последват и значителни и трудно поправими вреди за държавата.

Намирайки за основателно искането на възложителя и на основание чл.60, ал.2, във връзка с ал.1 от АПК,

РАЗПОРЕЖДАМ:

ДОПУСКАМ предварително изпълнение на Решение № ЕО-9/2012 г. на министъра на околната среда и водите за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка, с характер да не се извършва ЕО на изменението на Оперативна програма „Околна среда“ 2007-2013 г., с възложител МОСВ, дирекция КПОС.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд по реда на АПК в тридневен срок от съобщаването му.

МИНИСТЪРЪТ
ЮНА КАРАДЖОВА

